XIII-ik évfolyam. 7-ik szám. Kőszeg, 1893. február 12-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr
Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében.
Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Kiadói iroda: városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Foigl Gyula) intézendők.
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egyesületek és választások.

Most napirenden vannak a választások, ez a K[illegible]szegen sokaknak oly kedvelt és mégis elhanyagolt foglalkozás. Elhanyagolt persze csak azért, mert már mind-mind ritkábbak lesznek a pártalakulások és igy, természetesen, nem támad ellenpárt. Ez is a közönyösség egyik tanujele; azon közönyösségnek, mely ép oly mértékben oka a mi hátramaradásunknak, mint összes társadalmi mizériáinknak.

Nem egyszer mondottuk el nézeteinket e helyen az év elején, ha a számos egyesület választásai kerülnek sorra; intettük nem egyszer polgártársainkat köteleségeik teljesitésére; ismételten kifejeztük azon nézetünket, hogy annak a sok egyesületeknek néhány forinttal való támogatása nem elég azok fentartásához, mivel egyébként is kell az egyesületekkel törődni; — hanem persze, akadt elég ember, aki ezt a nézetünket helyeselte, de bezzeg olyan nem akadt egy sem, a ki követte is volna.

Mert ha akarunk életrevaló egyleteket, ha akarjuk, hogy ez egyesületek jótékonyan hassanak az egész társadalmi rendre, akkor ne elégedjünk meg azzal, hogy az év alatt az ajtón kopogó Molnár-nak, Rielich-nek vagy Balikó-nak nyujtunk ki 1—2 vagy 3 forintot a tagsági dij fejében, hanem törödjünk az egyesület ügyeivel behatóan és első sorban azzal, — ami a fegfőbb biztositéka az egyesület életképességének, — t. i., kogy **kiket** állitunk az egyesület élére, vezetésére és kiket állitunk az ilyen „generalis“ mellé, „generalstäbler-eknek. Ha ezt észszerüen, okosan, jól megfontolva tesszük, akkor szeretnők látni, ha nem jobb viszonyokat eredményezne-e ez ugy az illető egyesület beléletében, mint annak természetes kifolyásaképen, a társadalom minden rétegében.

De mit tapasztalunk ilyenkor az egyesületi beszámolók alkalmával? Alig egy pár ember kerül össze az ilyen ugynevezett közgyülésre, legtöbb esetben a kávéházakból kell a tagokat beteremteni, hogy csak határozatképesek legyenek. Sőt megtörténik az is, hogy maga az elnök sem jelenik meg, — a választmányi tagokról nem is szólok, hiszen azok sokszor nem is tudják: azok-e vagy sem és melyik egyesületnél vannak megválasztva. A minap is igy történt és mikor e miatt egyik-másik zugolódott, azt mondták a helyzetet szépitő helyettesek: azért, mert beteg volt az elnök a **nyáron**, nem jöhet el ülésre — **télen**, habár egy órával később valamely tarokpártinál nem hiányzott.

Hol történik még ilyesmi? Aligha van rá példa. És ilyen eklatáns bizonyitéka a közönyösségnek, a mely ama egyesület estélyein is tapasztalható, nem elég arra, hogy észre téritse azokat, a kiket illet. Látják, hogy e közöny csak közönyt szül; látják estélyeiken az üres termet, látják hogy iránt uk az érdeklődés nulla; de nem tudják, hogy fejtől büzlik a hal és mert nem tudják, persze, beteg nemcsak az elnök, hanem az egyesület is. — Ilyeneknek aztán ne csodáljuk, ha az intés, jó szó, a jóakaratu figyelmeztetés, ez az egyesületi gyógyszer, nem használ.

Vagy hol történhetik az, hogy egy majdnem félszázadon át létezett egyesület ugy eltűnik, mintha soh'sem is létezett volna. Nem törődik azzal elnök, se titkár, se pénztáros; nem törődnek vele a tagok; nem törődnek az egyesület vagyonával, nem a felosztalásával, szóval semmivel. Hiszen az ilyenért nem csak az illető tisztviselőket kellene felelősségre vonni, hanem még a hatóságot is, mely ilyen „wirthschaft“-ot megtür. Voltak az egyesületnek drága hangszerei, berendezése, kottái, pénze, — hol van mindez? *)

Ugyan mi más teremti az ilyen helyzetet, mint a polgárok közönyössége, tunyasága és ennek következtében nem az ügy élére való emberek választása, kiknek a különféle czimek ugyan igen tetszenek. — de az ezzel járó kötelezettségeket nem ismerik, vagy közönyösek azok iránt. Vannak emberek, kik nem restelnek 10—20 tisztségre vállalkozni, és — 100 korona egy régi félkrajczáros ellen, — nincs képességük egyetlen egynek a betöltésére sem.

Olyan eset is fordult már elö, hogy egy ma belépett egyesületi tagot másnap már elnöknek választottak, ki aligha ismerheti oly jól az egyesület ügyeit, mint más régi kipróbált erejü tisztviselője, a ki, ha megválasztják, mindenesetre jobban vezetheti az egyletet és az az uj tag is, ha igazán érdeklődik az ügy iránt, addig megismerkedhetik az egyesülettel és a helyi viszonyokkal.

Vagy ott van például a kereskedelmi egylet! Addig mig valamire való kereskedőifjuság volt itt,

*) Ugy tudjuk, hogy azok a városi hatóság gondjaira bizattak. Szerk.

TÁRCZA.

Uti naplómból.

Milánó.

December 8-án, Boldogasszony fogantatásának napján délután érkeztem Milánóba. Miután előzőleg befutottam Velencét, Páduát, Vicenzát és Veronát, meglepődtem, mikor egészen modern városban találtam magamat. Az olasz városok jellegéből, a szük, sötét utcákból, régi romantikus házakból nem sokat tartott meg Milánó. Utcái szépek, tiszták és szélesek, a házak nagyobb része meglehetősen modern stilusuak, éjjel villamos fény szolgáltatja a világosságot. Van benne élet, elevenség, mozgalmasság, a mi az olasz városokban jóformán fehér holló. Üzletei oly fényesek, szinte versenyeznek a párisiakkal, kivált este, mikor a villamos fény mintegy bűvös szinben ragyogtatja a tárgyakat. Az élet és fény közeppontja a *Domtér*, nem a temploma miatt, a melynek a világon kevés a párja, sem legszebb palotái miatt, hanem árúcsarnoka miatt, melyhez képest nagyság és pompa tekintetében minden európai árúcsarnok csak kisniska. Hatalmas, latin keresztalakban épült palotaóriás ez, a közepén 50 méter magas kupola emelkedik, mintha az épület kalapja volna. Hosszusága 195 méter, a szelessége 14 meter, elég tehát arra, hogy befogadja Milánó szinét-javát, a ki sétálni pompázkodni itt szeret. Irigylésre méltók is e miatt a milánóiak, mert mindig eleget tehetnek sétáló, mulató kedvőknek. Ha eső szakad, megvédi őket a hatalmas boltozat. Sár nem alkalmatlankodik lábuk alatt, mert az aszfalton nem törem meg. Ha szél van, az oszlopos csarnokokba megy. Ha leszáll a nap, kigyúlnak az izzólámpák s nappali világosságban van. A milánói nő fel is rakja majdnem valamennyi ékszerét, ha ide jön, a Viktor Emanuel galériájába. De ha fel nem rakja is ékszerét, tündökölhet, mert olyan két fekete gyémánt-szem löveli feléd sugarát, szinte érzed, hogy pörköl. De a milánói gigerli sem hagyja ám magát. Kezébe ragadja vastag pálcáját, melynél csak a lába vékonyabb, felköti legrikitóbb szinü nyakkendőjét, ugy indul a hóditásra. Zord is itt az élet a nap minden szakában, hát még aztán este, este! Azt hiszem, más európai ember is szivesen eljárna olyan fényes-világos csarnokban, hol az olasz heves vérmérséklet élénksége szembeszökően nyilvánul.

Jobban érdekelt azonban ennél a templom, a melyről a magyar baka is legtöbbet tudott mondani, ha Lombardiából, és egykori fővárosából, Milánóból haza került a szülőföldjére. Hazai emlékek szálltak meg tehát, mikor a Viktor-Emánuel galériájából kilépve egyszerre előttem termett a milánói főtemplom. Eszembe jutott a magyar katona dala, s magam is szinte dudolgatni kezdtem, hogy:

„A faiumban csak két torony látszik,
Milánóban harminckettő látszik,
De kedvesebb nékem az a kettő,
Mint Máglandban az a harminckettő.“

Igazad volt szegény bonfitárnam. Én is szivesebben lennék abban a kis városban, a hol csak egy torony látszik, de ott van az, a kit a szivem imádata tárgyául választott magának, ott van az én barna szemü galambom, menyasszonyom.

Alighogy Milánóba tettem a lábamat és hotelomban leraktam holmimat, egyenest a dómhoz siettem, hogy a délutáni istentiszteleten ott lehessek, láthassam, hallhassam a szertartást Istennek egyik legmagasztosabb házában.

A főtemplom kivül is meglepő, száz meg száz kisebb-nagyobb tornyával, óriási arányaival, remek szerkezetével, fejér márványfalával. Mély, szinte megdöbbentő hatással van a szemlélőre, mikor egész váratlanul előtte találja magát! Hit mikor belép! Lehetetlen leirni azt a hatást, melyet érez a lélek. A csúcsives templomban honoló titokzatos sötétség, mely csak sejtet és kitaláltat, a magasba törő és csúcsban megtörő oszlopok, cirádak, s ékitmények melyek azt akarják mondani: Sursum corda! Emeld Istenhez a szivedet, mindezek egybehatva arra készitik az embert, hogy boruljon térdre és imádja a mindenek Urát, a kinek a palotájába lépett. Mily könnyű is volt lelkemnek fölemelkednie e titokzatos homályban, a világosság világosságához s azt az egy szól rebegnie: Imádlak! Imádlak!

Idő kellett hozzá, mig magamhoz tértem és tájékozódtam. Jókor jöttem. A délutáni vecsernye javában folyt. Odahuzódtam az öreg oltárhoz, hogy gyönyörködjem a gyermekek énekkarában. Ki nem tudja, mennyi kellem, mennyi báj van a csengő gyermekhangban! Sokkal több, mint a nők hangjában, a kik sokkal mesterkéltebben zengik az egyházi dalokat. Azért Olasz- Német- és Franciaország templomaiban rendes éneklőgyermekek vannak, kik az éneklést végzik, mig a mi nagyobb templomainkban rendesen a nők énekelnek.

Azután, hogy lelkem kiimádkozta magát, meglehetős profán gondolatjaim támadtak. Eszembe jutott az az adoma, a mit a magyar huszár mondott a milánói templomról. Haza érkezve, kérdik tőle, hogy hát nagy-e az a templom? Nagy-e? meghiszem azt. Akkora, hogy mikor a pap az öreg oltárnál miséz, egy magyar huszár viszi a Dominusz vobiszkumot a kántorhoz lóháton. Igaza is volt annyiban, hogy aligha hallaná meg a kántor, mit énekel a pap, ha hátul volnának az orgonák az olasz templomokban, mint nálunk. Csakhogy

— még volt némi létjogosultsága, ámbár a kereskedőfonókok már akkor is ellene voltak az egyesülésnek, most pedig midőn a kereskedelem hanyatlása folytán nincs már érdemesebb és elegendő számu kereskedő fiatalság, sőt, hogy üres ne legyen a helyiség, már lakatos, mészáros, és bádogos fiatalság is vegyül közibök (ami ellen különben nincs kifogásunk), mert bizonyára egy ilyen tengődő egyesületnek nincs létjogosultsága, — de azért kereskedőink csak fizetik a tagsági dijat, a fiatalság csekély dijazásának jó részét áldozza oda — és mit kapnak érte? Egy-két évenkint tartandó bált, amit egyletfentartás nélkül, jobb czélra mint ők használják, is lehetne rendezni, mert preveráncozni és billiárdozni megtanulhatnak a kereskedősegédek a kávéházban is, — ha ezt a tudományt okvetlen bárniok kell. És ilyen körülmények közt nemcsak nincs bátorsága a többségnek azt mondani: ilyen czélra nem dobom ki a pénzemet; — hanem még olyanok állanak és választatnak az ügy élére — persze dicső dolog az: elnöknek lenni — kik mindenkor az egylet ellen ágitalták és azt feleslegesnek tartották. Amiben különben — melesleg mondva — igazuk volt.

Vagy talán, jól megfontolva ami nőegyesületeink megfelelnek hivatásuknak? Igenis, humánusak, segélyezik a szegényeket, ugy ahogyan; olyan humánusak, hogy segélyezik a szegényeket vallás-különbség nélkül. De épen azért, mert ilyen humánusak, nem-e többet érnének el, nem-e segélyezhetnék az erre szorultakat, ha együtt működnének ezen. Egyesült erővel bizony többet tehetnének szegénysorsu embertársaink érdekében és a nagy közönség se lenne, egyiktől, másiktól különkülön igénybe véve, — nem lenne rivalizálás a nők között. Ha ez megtörténnék, talán modernebb alapra fektethetnék az egyesületet és többet tehetnének a szegényekért.

S ha már a szegényekről van szó, állapodjunk meg egy pillanatig e kérdésnél, — mert még egy oly intézményünk van, mely a szegények segélyezését van hivatva teljesiteni, — de szintén nem halad a korral, és nem áll feladata magaslatán. „Nessze semmi, fogd meg jól" — ez az egész eredmény. Vagy haladás az, mikor szegényeink pléhtáblákkal a mellükön hóban, sárban, fagyban, esőben kénytelenek koldulni járni, betegen nyögve, lépcsőkön fel-le, rongyokba burkolva ajtótól ajtóhoz vándorolni. Valjon nem lehetne-e a szegényeken ugy segiteni, hogy ne kelljen nekik a várost végig koldulni s az egész város lakosságát zavarni. Bizony lehet. Még pedig ugy, hogy a szegényeken és az adakozókon is segitve lenne. Az adakozó nem fizetne többet, — mégis a koldusok ott a szegényházban, vagy bárhol laknak, többet és eleget kapnának; ezen humanus ügy vezetésére és kezelésére meg van oly önzetlen férfiu, a ki megelégszik azzal, hogy tehet szegénysorsu embertársai érdekében. Persze kérdezik: hát hogyan gondoljuk mi ezen ügynek oly előnyös átalakulását? Megfelelünk rá legközelebb, még pedig egészen részletes tervezettel a közönség és hatóság elé lépve.

Fel kell frisiteni ezen régi intézményeket, hogy a jelen kor szellemének megfeleljenek.

Van-e város, hol egy zenekar fentartása végett annyit nyaggadták volna a lakósságot, mint ezt nálunk tették és teszik; és van-e lakósság, mely annyi jóakaratot tanusitott volna, mint a mienk? Aligha. S mi történt? néhányszor az egész város rémületére végigtrombitálták az utczákat és még többször összevesztek a trombitások maguk közt, — tudva azt, hogy egy karmesterváltozás és egy muzsikus-kibékülés ismét megnyitja számukra az erszényeket. Nem kér az a mi áldozatkész publikumunk se számadást, se kimutatást, se ellenőrzést, még muzsikát sem! Pedig rosszul teszik, a kik teszik, és sajnos sokan teszik. Mert ilymódon sohasem lesz megfelelő zenekarunk. Vagy annyit áldozni, hogy érdemes és tisztességes zenekarunk legyen, — vagy semmit. Ne dobjuk ki a hiábavalókra a pénzt!

Nem kételkedünk, hogy olvasóink szinte türelmetlenül várják már, hogy mi a nézetünk a kaszinóról, ezen lsgintelligensebb és elsőrendő intézményünkről és mit várunk ettől. Mindenesetre többet, mint a mennyit nyujt. Mert ha van erkölcsi testület, mely hivatva volna a társadalom tényezője lenni, melynek feladata volna nem valami rózsás állapotu helyi viszonyainkat javitani, ugy ez a testület az, mely a társadalom legelőkelőbb tagjait birja tagokul. Hogy nem kiván ez értelemben működni, azt multheti választásából bizonyitotta (tisztelet a néhány kivételnek) és azért nincs más szavunk e kérdésben. A kaszinó nem akar kaszinó lenni, mint azt a legtöbb városban látjuk, — hanem csak egy kényelmesebb és kellemesebb gyülhely, mint egy — kávéház, ahol nem találunk nemesebb czélokért küzdő polgárokat, hanem társasabb és kellemesebb lokalitást, mint a kávéházban, kevesebb füsttel, de több gibiczczel. Nos ezt a feladatát teljesiti is. Hogy nem volna-, időszerü és méltányos, ha az az intelligens eleme mely ezt a testületet képezi, annál többet akarna nyujtani, ha nemcsak a füstnélküli puskákat, hanem a társas élet egyéb hiányzó szügségleteit igyekeznék pótolni, azt bizzuk azokra, a kik egy jobb ügyért, magasztosabb eszmékért lelkesedni képesek.

Persze, annyi nálunk az egyesület, hogy megtelnék az egész ujság, ha mindezeknek reformálását akarnók itt pertraktálni. Czélunk azonban csak az, általában figyelmeztetni a mi „jókedvü adakozó" közönségünkat: hogy ha már támogatják az egyesületeket, ugy törődjenek is azok szervezetével, vezetésével; mutassanak több érdeklődést a közügyek iránt, tegyék lehetővé, hogy az ő áldozataik, amiket a közjó és társadalom érdekében hoznak, kellő és okos módon felhasználtassanak, hogy ezen áldozatok árán a tényleges szükségletnek megfelelő társadalmi intézmények, javuljanak; mozditsák elő a nagy társadalom ügyeit, bajait.

Ki kell vetkőzni azon közönyből, melyet a polgárság közintézményei iránt jelenleg tanusit, — minden egyes intézmény élére ne állitsanak testi, vagy szellemi invalidusokat, hanem ügyes, buzgó, lelkes és kipróbált erejü értelmes oly férfiakat, kik ténykedésükkel évek során át a kellő értelmet és az ügyek iránti érdeklődést bizonyitották, — és akkor egyesületeink be fogják tölteni missziójukat, virágozni fognak, és ez jótékony hatással lesz a társadalom minden osztályára, fel fog lendülni egész társadalmi rendünk. X

HIREK.

— **Kinevezések.** Király ő felsége a vasvár-szombathelyi székeskáptalanban *Stegmüller Károly* dr., éneklőkanonoknak az olvasó kanonokságra, *Góry Antal* őrkanonoknak az éneklő kanonokságra, *Schwarz Mihály* pápóczi perjelnek az őrkanonokságra és *István Vilmos* dr., alsó-lendvai főesperesnek és utolsó kanonoknak a pápóczi perjelségre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő mesterkanonoki állásra *Ratkovics Vendel* tiszteletbeli kanonokat, tótság-kerületi alesperest és vizlendvai plébánost, *Pámer Mihály* kemenesaljai kerületi alesperest és sági plébánost pedig a székeskáptalan tiszteletbeli kanonokká nevezte ki.

— **Kaszinói választás.** A helyboli polgári kör mult vasárnapon tartotta tisztujitó közgyülését. A választás eredménye a következő: Elnökké lett Sziklai János, alelnökké Gerencsér Uzor, titkárrá Freyler Lajos, pénztárossá Barkó Sándor. Választmányi tagok: Freyberger Antal, Major János, Michaelis Izidor, Pacher Donat, Pfeffel János, Pötzelberger Károly, Rusa Gyula, Somogyi Miklós, Steierlein Gábor, Vidt Géza és Waisbecker Ede.

— **A farsang.** Vig muzsikaszó hangzott fel szerte mulató helyeinken; az utczákon a kintorna nyikorgása riasztgatta az embereket, mert az farsangon igy szokás. Mulatott mindenki, ki tehette és kedvet talált benne, hisz volt elég alkalma a farsangon. A ki késett, kiviheti még a maga részét farsang utolsó három napján: ma, holnap és holnapután. Utoljára szól a nóta, utoljára perdülhet a fiatalság tánczra, mert már szerdán hamuval figyelmeztetik az embert a halandóságra. Vége a *dinum-dánum*-nak; kezdődik *a szánom-bánom*.

---

külföldön a nagy templomokban a szentélyben vannak. Nem is egy, hanem kettő, a szentély két oldalán, szemben, hol az egyik szól, hol a másik, egyik mélyebb, másik magasabb hangon.

Utazó embernek drága az ideje, nem igen tétovázhat olyan helyeken, a hol jól érzi magát. Kiragadtam hát magamat az elmélyedésből, s körüljártam a templomot.

Műkincsek dolgában nem gazdag a milánói dóm. Nincs is rá szüksége. Elég műkincs egymagában. Feldiszitette az emberi teremtő képzelet mindazzal a kincscsel, a mit produkálhat. Bármerre vette az ember tekintetét, a legparányibb részleten is mesteri művészetet talál. Magában a templom belsejében nem igen lehet észrevenni azt a finom kidolgozást, mely minden részen ott ragyog. Az üvegfestményü ablakok nem szürnek át elegendő világosságot, hogy a részletek tisztán kivehetők lennének.

Oh Istenem! mily szépek, mily nagyok azok az üvegfestményü ablakok. Ha az ember elkezdi a templom egyik oldalán s végzi a másikon, az ablakokon végig olvasta képekben az egész Szent-Irást elejétől végig. Nincsen egyetlen egy mozzanata sem, a mely megne volna érzékitve. Csakhogy ki győzné kitartással, hogy az ablakok mindegyik szemet megvizsgálná? Napok kellenének hozzá, mig végig lehet őket olvasni.

A tooltár alatti kriptában nyugszik boromaei szent Károly. Ha lefizetsz egy lirát, beeresztenek, ha lefizetsz öt lirát, felnyitják a szent koporsóját s megláthatod a testet. — Megis csak élelmes egy ember az az olasz, mindenből pénzt csinál, még szentjei testéből is. Azért haragudtam az olasz papokra, hogy semmit sem mutatnak meg ingyen. Ha bemegy egy templomba rögtön melletted terem egy borotvált fejü barát vagy talárnagyságú tonzurás pap, ezek, magyaráz, akár érted, akár nem s mikor aztán dolgát végezte, tartja a tenyerét. Eladná pénzért még a lelke üdvösségét is az olasz. Soha annyi borravalót nem adtam, mint Olaszföldön jártomban.

Mire a templom belsejében végeztem szemlémmel, jóformán egészen besötétült. Hátra volt még a tetőzet és a főtorony megmászása. Oda pihent erő kell, hát másnapra hagytam.

Mikor ujra a domtérre értem, még egyszer visszatekintettem, hogy emlékembe véssem a templom arculatát. Mindig nagyobbnak, mindig szebbnek tünt fel; alig győztem betelni vele.

A milánóiak a világ nyolcadik csodájának hijják. A ki látta, azt vélem, szintén annak tartja. Nem is hiszem, hogy ennél szebb, remekebb s nagyobb temploma volna a világnak. A templom óriási arányairól némi halvány fogalmat nyujthat az, hogy 40.000 ezer ember fér bele, hossza 148 meter, szélessége 88. Este, szinház után, a domtéren mentünk át. Épen holdtölte körül volt. Mily tündéri látványt nyujtott, a mint a hold rávetette halvány sugarait.

Másnapra sok munka várakozott rám, Milánó egyéb nevezetességeinek a megtekintése. Kezdtem ott, hol előző nap abba hagytam. Belül láttam már a dómot, szinügyre akartam venni kivülről. Felmentem tehát a torony erdőbe. Jól össze kell szednie az erejét annak, a ki arra vállalkodik, hogy megmássza azt a sok lépcsőt, ami a főtoronyba vezet. Nem kevesebbet, mint 644 lépcsőt kell megjárni, a mi nem gyerek dolog. De a fáradságot bőven kárpotolja az nagyszerű látvány, melyet a tornyok birodalma nyujt. Ott látni csak igazán, mily remek művészettel van megoldva a konstrukciók nagy problémája.

A tornyok szélében, hosszában emelkednek az ég felé. Telve vannak fülkékkel, a fülkék szentekkel. De találtam néhány fülkét üresen is. Azt kell hinnem, azért maradtak üresen, mert már nem találtak több szentet, a martyrologium kimerült s ezek az üres fülkék a jövőre szentekké avatandókat várja. Épen hogy a tornyot megmásztam, betöltöttek néhány fülkét szentek szobraival, kik nem rég kerülhettek a martyrologiumba. Igazi márványmennyország ez itt, csakhogy ide a meg nem haltak bűneiktől meg nem tisztitottak is bejuthatnak, ha előbb a földi szent Péternek, a a bejárónál strázsáló olasznak leszurkolnak 25 centesimit, azaz tiz krajcárokat.

Hogy elérje az ember a legmagasabb pontot, három lépcsőjárást kell elvégezni. Egyet az épület belsejében; 194 lépcsőfokot megjárva, feljutunk a tetőzetre, hol nyugvásképpen jókora sétát tehetünk; a másodikat a tetőzet fölött, a mi össze-vissza 300 lépcsőre tug; ha ezt megjártuk, egyenlő magasságban vagyunk a mellektornyokkal és a tetejökön székelő szentekkel. A harmadik mászás az öreg munka; csak 150 lépcsőfokot kell ugyan megjárni, de ez a legnehezebb, mert a lépcsőzet szük és meredek. Mikor levettük lábunkat az utolsó lépcsőről is, akkor érezzük, hogy van lábunk, még pedig két derekasan kifáradt lábunk. De a fáradtságot semmibe se lehet venni ahhoz a fönséges kilátáshoz képest, ami innét nyilik. Milánóban elértük a legmagasabb pontot, fölöttünk 20—30 méternyire csak Szűz-Mária aranyszobra van a főtorony tetején, mert tudnivaló, hogy a dóm Mária születésének van dedikálva „Mariae Nascenti," ez olvasható a homlokzaton levő feliraton.

Szerencsémre szép tiszta volt az idő és láthattam azt a nagyszerü tájképet, mely egymaga megérdemli a fáradságot. Látni a messzeségben a Monte Visot, Mont-Cenis-t, Monblancot, Nagy-Szt.-Bernátot, Monte-Rosat, Berni alpokat, Szt.-Gotthárdot, szóval az egész Alpeshegyrendszert, el messze, messze az Artlor csúcsig; hátunk meg (s ekkor persze meg kell fordulni, ha látni akarjuk) az Appeninusokat.

— **A Konkordia**. Ez a vén egyesülete a városnak mint az a mult vasárnapi közgyűlésen is szóba került, megint igen gyenge lábon áll. Csekély az érdeklődés az egyesület iránt, mely bizony jobb sorsra volna érdemes. A mostani közgyűlésen is csak működő tagok vettek részt, s miután az elnök sem jött el, *Marton* Károly karmester elnökösködött és *Meszlényi* Károly jegyző olvasta fel jelentését, mely nem sok örvendetest tartalmazott. A közgyűlés kimagasló pontját *Marton* Károly azon indítványa képezte, hogy néhai *Kőszeghy* (Purt) Károly hírneves operaénekes szülőháza emléktáblával jelöltessék. A Konkordia ez irányban mozgalmat fog indítani és vállalkozik a kivitelre. A gyűlés további folyamában felmerült a nézet, hogy az elnöknek buzgó érdeklődéséért jegyzőkönyvi köszönetet kellene szavazni, mire helyettes elnök felhozta, hogy az elnök csakugyan nagyon érdeklődik az egyesület ügyei iránt, de nyári fürdőzése megakadályozta őt sokban, s így mostani megjelenésétől is. Tisztikarnak megmaradt régi.

— **Megyegyűlés**. Vármegyénknek mult hétfőn tartott köztörvényhatósági bizottsági közgyűlése a szokásos jelentések tudomásul vétele után a *pozsony-szombathelyi helyiérdekű vasut* törzsrészvényei helyett beküldött *dunántuli helyiérdekű vasuti* törzsrészvények sorsa felett döntött. A közgyűlés az alispáni hosszasaban megokolt jelentés értelmében utasítja a vármegye alispánját, hogy a részvény-aláírás érvényesítése és a befizetett 60,000 frt visszakövetelése iránt a *Localbahn Actiengesellschaft* münchení czég ellen tegye meg a törvényes lépéseket. Per tárgyává teszik tehát az ügyet, melynek eldöntését az érdekelt körök kíváncsian várják.

— **Czigányösszeirás**. A mult hó 31-én megejtett összeírás szerint Kőszeg város területén 8 szem czigányt találtak, és pedig: 3 férfit és 5 nőt. A czigánystatisztikában tehát városunk is fog szerepelni.

— **Sorozás**. Az idei fősorozás Kőszeg városában f. é. márczius hó 5-én lesz megtartva. Állításra kerülnek az 1870-, 1871-és 1872-ben született hadkötelesek.

— **Bortermelők baja**. A helybeli bortermelők e hó 5-én értekezletet tartottak, melyben elhatározták, hogy kerületünk országgyülési képviselőjénél a miniszterhez beadott kérvényüknek mielőbbi elintézését fogják sürgetni, s kedvezőtlen válasz esetén a többi szab. kir. városok bortermelőivel egyetemben jogaik visszaszerzése iránt felségfolyamodványnyal fognak élni.

— **A kereskedelmi kör tánczmulatsága**. A kereskedők mult vasárnapi tánczestélye a farsang legsikerültebb mulatsága volt, mely alkalommal nagy és fényes közönség tartotta megszállva a *bálház* termeit. Mulatott mindenki az egyszer nagyon is fűtött helyiségekben és a csárdást órahosszat járta a fiatalság, a szépen rendezett négyeseket pedig 69 pár járta. A bál tiszta jövedelme meg fogja haladni a 100 frtot, mely összeg állítólag könyvtári czélokra fog fordittatni. Helyesen cselekedett volna a kör, ha a jövedelemnek legalább felét az épülő templom toronyórájára szánta volna, mivel éppen a kereskedelmi kör volt az, mely a toronyóra alapot létesitette, minélfogva neki mintegy kötelessége, hogy az alapot továbbra is gyarapitsa. A bálról megemlékezve szivesen megdicsérjük még *Issovits*-ék jó konyháját és kitünő italait, de megrovandó az étterem rossz világitása. A rendezőség egyebekben megfelelt kötelességének és az elért sikerből bizonyára őt illeti az oroszlánrész. — Ott voltak: Leányok: Andrásky nővérek, Becker Miczi (A.-László), Bindor Paula, Böhm Anna, Bredl Fanni, Brenner Teréz, Dávid Róza, Eitner Klementine, Eitner Miczi, Forster Emma, Graf Miczi (Léka), Gyökhegyi Mariska (Szombathely), Habán nővérek, Herzfeld Miczi, Kers Karolin, Keszler Fanni, Lov Gizella, Markovits Terka, Mischinger Roza, Nusser Mári, Perkovits Teréz, Pohl Elze, Rielich Juczsa, Schäffer Anna, Schlapfer Jozefa, Schwarz Miczi, Szabadhegyi Ilona, Szeybold Karolin, Szovják nővérek, Theuringer Mari, Wagner nővérek (Kőhalom). — Asszonyok: Özv. Andrásky Gyuláné, Beckerné (A. László), Baits Mihályné, Binder Jánosné, Bredl Ágostné, Dávid Antalné, Eitner Edéné, Eitner Gusztávné, Gábriel Józsefné, özv. Gerhauserné, Groszinger Ferenczné, Kers Venczelné, özv. Keszlerné, Kreuknopf Mihályné, Kőszegi Józsefné, Markovits Józsefné, Mazuth Istvánné, Mick Bertalanné, özv. Pavetitsné, Perkovits Ferenczné, Pfeffel Jánosné, Puschne, özv. Schäffer Lipótné, Schlapfer Pálné, özv. Schwarz Pálné, Szóvják Hugóné, Takó Józsefné, Weisz Wilmosné.

— **Városi közgyülés**. Kőszeg szab. kir. város képviselő-testülete tegnapd. u. 3 órakor látogatott közgyülést tartott. Lefolyásáról az idő rövidségénél fogva csak a következő lényegesebb dolgokat közöljük; Kiadni rendelik néhai Weinberger Géza volt városi ellenőrnek és Bottfy Vilmos nyugalmazott városi pénztáros 1000-1000 frtnyi biztositékát. — Harmadizben és névszerint megszavazzák a sörházi telek vizgyógyitó intézeti czélra leendő eladását, oly feltétel alatt azonban, hogy arra a bemutatott tervek alapján csupán csak ily intézet legyen felállitható. — Az ipariskolai felügyelőbizottság javaslatára ipariskolai rajztanitóul *Herz* Odön oklevelo rajztanitót választa a közgyülés, megbizván őt az igazgatói teendők ideiglenes vezetésével is. — *Gábriel* György városi jegyző nyugalomba kivánkozván, 24 évi szolgálata után 612 frt évi kegydijat kap. 720 frtnyi kegydijat szavazott meg a közgyülés *Zins* Károly városi erdőmester részére, ki 1894. évi január 1-én megy nyugalomba. A város-jegyzői állomásra a pályázat lapunk mai számában olvasható, az erdőmesteri állásra a pályázat később lesz közzétéve.

— **Köszönet-nyilvánitás.** — A kőszegi takarékpénztár" tiz forintot volt szives utalványozni a Vasmegyei 1848/9 évi elaggott, vagyontalan, és munkaképtelen honvédek segélyezésére. E kegyes adományért köszönetet mond: Szombathelyen, 1893 Februar 10-én. Farkas István egyleti elnök, Magassy Antal jegyző, Bárdossy Sándor pénztárnok.

— **Vasuti szerencsétlenség.** E hó 8-án vasutunkon szerencsétlenség történt, melynek egy ludadi öreg földmives esett áldozatul. *Gergye* János, egy 70 éves ember a mondott napon két fogatu kocsiján fát hozott Kőszegre egy itt szolgálatban levő fiához. Ugy 5 óra tájban délután hazafelé indult, utközben stácziót tartva egy utszeli korcsmában. Talán pityókos állapotának tudható be, hogy este fel 8 óra tájban, mikor hazaterőben volt, a ludadi átjárónál nem boldogult lovaival és neki ment a Szombathelyről éppen ekkor jövő vonatnak. A kik a jajveszékelésre és recsegésre megállitott vonatról leszáltak, azok elé borzasztó látvány tárult. Szétszaggatott lovai és szekere mellett ott hevert a haldokló öreg összezuzott fejjel és mellkassal. A vonaton éppen jövő kőszegi csendőrök ott maradtak a katasztrófa szinhelyén és intézkedtek a szerencsétlenül járt hazaszállitásáról, mig a továrobogó vonat meghozta a szerencsétlenség hirét Kőszegre, honnan azonnal utra kelt dr. *Waisbecker* Antal járás- és dr. *Lauringer* János vasuti orvos Ludadra, hol azonban már csak holt emberre akadtak. A nyomban megejtett vizsgálat kideritette, hogy a gépészt mulasztás nem terheli.

— **Iskolai ünnepély**. A helybeli szt.-Domonkos-rendü apáczák kolostorában mult vasárnapon és hétfőn szép iskolai ünnepségnek voltunk tanui. Az intézet növendékei ének-, szavalat- és zeneképességeiket mutatták be és a magyar leánykák végül egy igen kedves és mulattató német szindarabot adtak elő, a kedves nővérek, és a látogatók teljes megelégedésére. A műsorozat a következő pontokból állott: 1. „Hajnali kürt", Arany-tól, szavalta *Ruszák* Regina. 2. „Vadászkar", Weber-től, zongorán kisérte *Bossányi* Jusztina. 3. „La diligence", par Gaudy, szavalta *Somogyi* Gizella. 4. „Darumadár, énekelték: *Krécsi* Anna, *Vida* Kamilla, *Valentiny* Márianna, *Divald* Gizella és *Lukatos* Irma; zongorán kisérte: *Waisbecker* Paula. 5. „Belisasiv", Donizetti-től 4 kézre, *Vince* Alice és *Bossányi* Jusztina játszották. 6. „Magyar népdal" *Zalánfy* Gizella zongorakisérete mellett énekelek *Schlapfer* Paula és *Förster* Ilona. 7. „Üstökös csárdás", Kélley-től 4 kézre, *Koppensteiner* Paulina, *Bossányi* Jusztina és *Zalánfy* Gizella. 8. „Magyar ábránd", Székely-től, *Bossányi* Jusztina. „A két nővér" czimü szindarab czimszerepeit *Beiczy* Mariska és *Pintér* István adták sikerülten, *Koppensteiner* és *Bossányi* pedig zongorakisérettel szolgáltak. A növendékek derek kis munkát végeztek és föllépéseikkel a megjelent közönség osztatlan tetszését vivták ki.

— **Az időjárás januárban**. Az átlagos légmérséklet volt reggel 7 órakor — 8.2, délután 2 órakor — 4.8, este 9 órakor — 7.5°, tehát az átlagos napi légmérséklet — 6.5°. Legmelegebb volt 31-én + 7.3°-kal, leghidegebb 13-án este — 18.2°-kal. A rendes légmérséklet januárban: reggel — 3.2, délben + 0.5, este — 2.5°, tehát az átlagos — 1.7°; ennélfogva az idén reggel 5, délben 4.3 és este 5°-kal hidegebb volt, átlagosan 5.1°-kal hidegebb a rendesnél. Föltünő körülmény, hogy e hónapban a hőmérő higanya csak három napon emelkedett 0-n felül és hogy mult évi decemberhó 23-tól ez évi januárhó 24-ig, tehát 33 napon át szakadatlanul a fagyponton alul volt a légmérséklet. A mult évi január 4.8°-kal melegebb volt az ideinél, daczára annak, hogy a mult évben egy izben hidegebb volt, mint az idén, t. i. — 20.1° 22-én. A légsuly mérő átlagosan 736.7 innen állott, 2.4 mm.-vel alantabb a rendesnél. Legmagasabban állott 19-én 745.6 mm. legmélyebben 725.7 mm. 1-én. Hó 8 napon esett, csapadék mennyiség: 61 mm., 32 mm-el több a rendesnél. Egész tiszta egy nap se volt, egészen borult 11 nap. Uralkodó szélirány az északi, vihar egyszer volt 3-án északnyugat felöl.

— **Vége a német szinháznak**. A bálház petróleumlámpái kialudtak, a sok csók-mók kocsikra rakva odábbittatott német szinészeikkel együtt, a kik boldog ittlétük után bucsut mondtak Kőszegnek. Vig tanyára akadtak és jó *Geschäft*-et csináltak itt. Megigértek, hogy máskor is ellátogatnak hozzánk. Hozza Isten őket, mint egyszerü utasokat; hanem a müvészetükből nem kivánunk többet.

— **Pályázati hirdetés.** Vasmegye tekintetes alispánjának 1393. számu intézvénye folytán a Kőszeg szab. kir. városnál megüresedett 400 frt. évi fizetéssel járó tiszti ügyészi állásra pályázatot hirdetek. Az ezen állást elnyerni kivánók a községi törvény 73. s 74. §-§ ban körülirt kellékeket igazoló kérvényüket folyó hó 20-ig, mint a választás napjáig, déli 12 óráig a polgármesteri iktatóban beujtani tartoznak. — Kőszeg szab. kir. város polgármesterétől 1893. február 9-én.

Tipka Ferencz,
polgármester.

— **A lánzséri várrom** ő szentsége XIII. Leo pápa f. hó 19-i jubileumának előestéjén, 18-án, az esti órákban, 7—8 között, ki lesz világitva. Miután a lánzséri várrom messzevidékről s nálunk a kethelyi dombról látható, nem tartottuk érdektelennek ezen, Mayer Bence plébános buzgóságából és áldozatkészségéből eszközlendő illuminátiót nyilvánosságra hozni. Különösen felhivjuk a környékbeli tüzoltóegyletek parancsnokságait, hogy ne tulajdonitsanak a dolognak veszélyes jelleget s esetleg ne fáradjanak fel Lánzsérra . . . . hiába.

— **Vörheny.** Lánzsér községben, az iskolakötelesek között, a vörheny oly vehemenciával lépett fel, hogy 2—3 nap alatt az összes iskolakötelesek betegágyba döntettek. Az iskola szünetel, — de nem hatósági rendeletre, hanem egyszerüen . . . . tanitókötelesek hiányában.

— **Uj táviró-állomás.** Nagy-Baromban a mult hó végével táviró-állomást rendeztek be. Most már hát a nagy-baromiak is dróton beszélhetnek a világgal.

— **Mai mellékletünk.** Mai számunkhoz *Umráth és társa* budapesti mezőgazdasági gépgyárostól mellékletet csatoltunk, melyre felhivjuk olvasóink figyelmét.

— **A vér**, ez a becses életnedv, nagy szerepet játszik az emberi testben, s egész figyelmünket folyvást arra kellene forditanunk, hogy vérünket tisztán tartsuk. Ha bőrünkön kiütések, daganatok, görvélyes kelések stb. jelentkeznek, ebből a vér tisztátalanságára, csipésségére következtethetünk, s ez ellen, mint az elért eredmények bizonyitják, a már évek hosszu során át ismert, s a gyógyszertárakban dobozonként 70 kr. kapható, Brandt Richard gyógyszerész valódi svájczi labdacsait a legjobb sikerrel használhatjuk. Vigyázni kell, ne hogy utánzott szert kapjunk. Főraktár: Török József gyógyszertára Budapesten Király-u. 12.

Miután annyit mentem lefelé, mint a mennyit fölfelé, szerencsésen leérkeztem a földre, bár mégjobban éreztem, hogy van lábam, még pedig két jól kifáradt lábam, melyeknek az nap még sokat kellett mozogniok, pedig bőven kijutott nekik a járásból. De az oroszlánrészt mégis emberül elvégeztek, és megjutalmaztam őket egy kis pihenéssel, mig a déjeûner-t elvégeztem Biffi-nél a Viktor Emánuel csarnokban.

Hadd beszéljek kicsinyég az olasz konyháról itt. Az olaszt a magyar ember, ha rossz kedvében van, úgy szidja, hogy a „vajat rágó sz . . tedet." Bizonyosan azért jön ki a szájából ez a csúf, káromkodás, mert az olasz vajjal főzi azt, a mit mi zsirral. Velencében volt részem vajas ételekben, kissé különösen izlett ugyan, de jól esett, a minek valószinűleg a sok járás-kelés volt az oka. Milánóbon azonban, mint teljesen modern városban, egészen francia konyha járja. Nem is lett volna semmi különbség a budapesti vendéglő s a milánói közt, ha egyebek közt nem találtak volna fel egy olasz specialitást, a mit Magyarországszerte ismernek és esznek, a macaronit. De ez a macaroni nem olyan macaroni volt, mint a magyarországi, t. i. belül nem volt üres, és sokkal vékonyabb volt, meg aztán paradicsomban fürdött, a mitől persze szép piros lett. Francia étlapokon úgy lehet találni, hogy „macaroni à la Milanaise". S igy paradicsommal megöntözve nem is épen rossz Probandem est.

Ezen is átesvén (t. i. a macaronin és a többin) uj urra egyengettem a lábaimat, melyek először a Scala szinházba vittek el. Ez a szinház annyiból érdekes, hogy egyike alegnagyobb szinházaknak, 3600 néző számára van benne hely, az orchestrum mellett ha az ember egyet tapsol, hétszer adja vissza a kupolában fészkelő viszhang. Csak farsang alatt játszanak benne, mert oly igen megpróbálja a szinészek torkát, hogy nem birják sokáig. Thália temploma után Isten templomait jártam meg és a *Brerát*, mely Milánó legnevezetesebb képcsarnoka.

A milánói templomok közt — a dómot nem számitom — leghiresebb a „Santa Maria delle Gracie" nem régiségénél és szépségénél fogva, hanem mert mellette van a világ egyik legremekebb festménye, Leonárdo da Vinci *Urvacsorája*. Valamikor barátkolostor volt az az épület, a melynek refectoriumában van ez a kép, de most sokkal vigabb, mert lovassági kaszárnyává lett. A képet másolatokból nincs az az ember, a ki ne ismerje. Alig van keresztény ház, a melyben meg ne lehetne találni jobb-rosszabb másolatát. Azt a jelenetet ábrázolja t. i., mikor Jézus az utolsó vacsorán azt mondja tanitóványainak: még ma elárul engem valaki közületek." A tanitványok mind meghökkenek erre a szóra, hármas csoportokba verődnek és mindegyik arcán másképen lehet látni azt a megdöbbentő hatást, melyet Jézus szavai keltettek. Judás ijedtében feldöntötte a sótartót.

A kép ma már siralmas állapotban van; a nedvesség igen megrongálta, főkép azért mert olajjal van a falra festve. A viz és olaj pedig, tudjuk, nem jó barátok. A mit a nedvesség meg nem rongált, elrongálták azok a vandál kezek, melyek a kép alatt ajtót ütöttek, ugy hogy Krisztus, szent János és Simon lábai nem látszanak.

Mivel decemberben Olaszországban is csak oly rövidek a napok, mint minálunk, a beállott sötétség visszatérített a régi századok emlékeiből a jelen kor emberei közé.

Milánót eléggé láttam, gondoskodnom kellett tehát arról, hogy más nap jókor utnak eredhessek, be az Alpesek közé, bérces Svájcba. Visszatértem hát hő elembe pihenni, erőt gyűjteni.

Nancy, 1892. febr. 5. *Kovits S. J. dr.*

— Általánosabb fontosságu és érdekességü müvet jelen irodalmunk alig képes felmutatni, mint az Athenaeum Kézi-Lexikonát, mely minden ujabb füzettel megerösiti bennünk azon a megjelenés kezdetétől fogva táplált hitet és bizalmat, melylyel már akkor mint kitünő segédmunkát ajánlottuk, minőre minden családnak, minden szaktudósnak szóval minden müvelt embernek szüksége van. Most vettük e jeles encyklopédia 33. és 34. füzetét. E két füzet a Sara-zsoni—Székely-n közti anyagot tartalmazza az adatoknak óriási halmazával, s a mellett az előadásnak oly világosságával és magyarosságával, minőhöz Lexikonban egyátalán hozzászokva nem vagyunk. A magyarosság ereuye t. most az irányban nyilvánul, hanem az anyag beosztásában és épugy a mellékletek 4 táblázat képezi, mely a magyar irodalom történetének táblázatos áttekintését nyujtja párhuzamban a világirodalommal: uj és felette tanulságos dolgozat, mely müvelődésünket meglepően kedvező világitásban mutatja be. A 34. füzet mellékleteinek egyike Magyarország hőmérsékleti és esőzési viszonyainak, 4 világos, szép nyomásu s hivatalos adatok alapján készült térképét adja: a másik a telephonia és a távirászat megértéséhez szükséges 35 rajzot mutat be. A munka 40 füzetben lesz teljes, s igy már csak 6 füzet hiányzik e nélkülözhetlen segédmunkából, melyet minden olvasónknak melegen ajánlunk. Minden füzet ára 30 krajczár. Megszerezhető négy 3 frtos felkötetben, vagy két 6 frtos kötetben is. Diszkötésben minden kötet ára 8 frt. Az első kötet már kötve is megjelent, s most adatott ki a harmadik félkötet is. Megrendelések az Athenaeum könyvkiadó-hivatalához (Budapest, Ferenczlek-Tere 3.) czimezendők, mely mutatványszámokat is szivesen küld. Kapható azonkivül minden könyvkereskedésben.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Nyilt-tér.

Henneberg G. (cs. kir. udvari-szállító) selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül szállit: fekete, fehér és szines selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postaber és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szin árnyalatban) Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Vasuti menetrend.

Kilométer	Állomások		sz. vegyes vonat II. III. oszt. kocsikkal		
	Középeurópai idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Kőszeg**	ind.	5⁰⁵	11⁵⁵	5⁵⁰
6	Lukácsháza	(m. h.)	5¹⁹	12⁰⁸	6⁰⁴
12	Német-Gencs	(m. h.)	5³⁶	12²¹	6²¹
18	**Szombathely**	érk.	5⁵¹	12⁴⁸	6³⁶
—	**Szombathely**	ind.	6⁴⁵	3¹⁵	7⁰⁵
7	Német-Gencs	(m. h.)	7⁰¹	3⁵¹	7²⁸
13	Lukácsháza	(m. h.)	7¹⁸	3⁴⁸	7⁴⁸
18	**Kőszeg**	érk.	7⁵¹	4⁰¹	7⁵¹

Csak kedden és pénteken közlekedik egy negyedik vonat Kőszegről 8 ó. 10 perczkor és Szombathelyről 11 ó., — perczkor.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyanujával biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgonnyal“ legjobb eredménnyel alkalmazható ez úz, hátfájdalmak, fejfájás, koszvény, csipőfájdalmak, tagsza gatás és meghü ések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel a

„Horgonnyal“

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziszer majdnem minden gyógyszertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhet. Csakis a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Meghivás

a köszegi takarékpénztárnak 1893. évi február hó 19-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartandó

rendes évi közgyülésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1892. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyeremény felosztása és a felmentvény megadása feletti határozat-hozatal.
2. 8 igazgatósági tagnak 3 évi időtartamra való választása.

A közgyülésen azon részvényes bir szavazati joggal, a kinek részvénye 3 hónappal a közgyülés előtt a takarékpénztár részvénykönyvébe nevére bejegyeztetett, s a ki részvényét 8 nappal a közgyülés előtt a takarékpénztárnál letette.

Az üzletkimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében betekinthetők.

Kelt Kőszegen, 1893 évi január 14.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Hirdetések.

Házeladás.

A belvárosban egy emeletes ház (22. sz.) eladó. Bővebb felvilágositást ad e lap kiadóhivatala.

A tavaszi idényre!

Alulirott ajánlja magát a n. é. közönségnek minden a szakmájába vágó

salonfestészeti-, mázoló- és lakkozó munkák

elkészitésére, a legjobb és legtartósabb kivitel és legolcsóbb árak mellett.

Költség-előirányzatok ingyen.

Tapasztalataim és ismereteim, melyeket ugy a kül- mint a belföldön magamnak szereztem, lehetővé teszik, hogy minden kivánatnak a legjobban megfelelhessek.

Tisztelettel

Dehm János

szobafestő és mázoló KŐSZEGEN,

fapiacz, 184. sz.

Meghivás

a kőszegi hegyforrás-szikvizgyár-részvénytársaság

III. évi rendes közgyülésére,

mely Kőszegen f. 1893. évi február hó 26-án délután 3 órakor a városház tanácstermében fog megtartatni.

A tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizotttság jelentése, az 1892. évi üzlet-kimutatás és mérleg előterjesztése, a nyeremény hová fordítása, az igazgatóság és felügyelő bizottságnak adandó felmentés iránti határozathozatal.
2. 12 igazgatósági tag 3 évi időtartamra való választása.

Kőszeg, 1893. évi február hó 9-éu.

Az igazgatóság.

Jegyzet: A közgyülésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, a kinek részvénye a közgyülést megelőzőleg legalább 3 hóval saját nevére átiratott, és a közgyülés előtt 3 nappal a társaság pénztáránál szelvényiveivel együtt letétetett.

10 szavazatnál többet saját részéről, sem mint meghatalmazott, egy részvényes sem birhat.

Az üzlet-kimutatás és mérleg a közgyülést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztárnoknál betekinthető.

(Utánnyomat nem dijaztatik)

Minden háztartásra nézve nélkülözhetetlen a

KATHREINER-féle KNEIPP MALÁTA KÁVÉ

babkávés izü. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azt az eddig el nem ért előnyt nyujtja, hogy lemondhatunk a vegyitetlen vagy szurrogatokkal vegyitett babkávé általános élvezetéről és készithetünk helyette sokkal **jobb izü**, amellett **egészségesebb** s **táplálóbb** kávét. — **Igen jó** babkávéval vegyitve. **Nagyon ajánlható** asszonyoknak, gyermekek- és betegeknek.

Utánzásokat óvatosan kerülni kell.

½ kiló ára 25 kr. — Mindenütt kapható.

Csak fehér csomagokban, melyeken KNEIPP plébános ur arczképe mint védjegy van, valódi.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.